

גליון 528
שנה י"א תשפ"ב

סיפורי צדיקים

יו"ל לע"נ הרה"ח ר' הלל ז"ל בן ר' פינחס נחום המבורגר ז"ל

16666

סיפורי חז"ל

וירדו הם וכל אשר להם חיים שאולה ותכס עליהם הארץ ויאבדו מתוך הקהל (טז - ל"ג)

לא עבר הקדוש ברוך הוא בשתיקה ולא נחה דעתו, עד שתבע עלבוננו של משה, שמיד קרבה הארץ פי גיהנום למקום שעמדו שם דתן ואבירם, ונעשתה האדמה תחתיהם מדרון כמין משפך, ודוחקתם עד שהם מתהפכים ומתגלגלים ובאים ונבלעים בשאול, ולא הם בלבד היו נבלעים, אלא אף ממונם וכל רכושם, בכל מקום שהוא, אפילו היו כלים שלהם ביד הכובס, היו מתגלגלים ובאים ונבלעים עמהם, ואפילו מחט שהיתה שאולה מידם ביד אחד מישראל, היתה מתגלגלת ובאה ונבלעת עמהם באדמה, וירדו הם וכל אשר להם חיים שאולה, לא נשאר מהם ומכל אשר להם שריד ופליט, ושום שם ושארית על פני האדמה, אפילו שטרות וכתבים שהיו כתובים או חתומים בהם פרחו שמותיהם מתוכם ונמחו.

(ירושלמי סנהדרין פ"י)

פרשת השבוע

ויקח קרח בן יצהר בן קהת בן לוי הרה"ק הגה"ק הקדושת ציון מבאבוב זיע"א הי"ד כותב בספרו: שמעתי מפי כ"ק אאמור"ר הגה"ק רבי שלמה מבאבוב זי"ע, (יומא דהילולא ב' תמוז) שסיפר על אא"ז הגה"ק מראפשיץ זי"ע, אשר בימי עלומיו בעת נשא לבו אותו לחסות תחת צל הקודה"ט הרבי ר' אלימלך מליזענסק זי"ע, וכתת את רגליו וילך מעיר לעיר הלך ונסוע לליזענסק, ובכל מקום עברו היה פונה לבית המדרש של החסידים. ויהי בדרך ויפגעו בו חבורת חסידים ההולכים לקבל פני רבם, והתחבר אליהם, וכשנודע להם שהוא בן הגה"ק מלינסק ונכד הגה"ק ר' יצחקיל האמבורגער זי"ע ולמעלה בקודש, אמרו לו לשוא כל עמלך חברנו, כי הרבי אמר כי מיוחס אי אפשר לו להיות חסיד, לכן טוב שתשוב לביתך. הוא לא הקשיב להם, אך בקרב לבו היה דואג על גורלו אשר הוא נדחה מעל עדת החסידים, והמשיך דרכו לבוא להיכל קדשו של הרבי ר' אלימלך זי"ע, ובדרכו על מפתן הבית, פרץ בכבי רב ויתעלף.

ויקח קרח בן יצהר בן קהת בן לוי הרה"ק הגה"ק הקדושת ציון מבאבוב זיע"א הי"ד כותב בספרו: שמעתי מפי כ"ק אאמור"ר הגה"ק רבי שלמה מבאבוב זי"ע, (יומא דהילולא ב' תמוז) שסיפר על אא"ז הגה"ק מראפשיץ זי"ע, אשר בימי עלומיו בעת נשא לבו אותו לחסות תחת צל הקודה"ט הרבי ר' אלימלך מליזענסק זי"ע, וכתת את רגליו וילך מעיר לעיר הלך ונסוע לליזענסק, ובכל מקום עברו היה פונה לבית המדרש של החסידים. ויהי בדרך ויפגעו בו חבורת חסידים ההולכים לקבל פני רבם, והתחבר אליהם, וכשנודע להם שהוא בן הגה"ק מלינסק ונכד הגה"ק ר' יצחקיל האמבורגער זי"ע ולמעלה בקודש, אמרו לו לשוא כל עמלך חברנו, כי הרבי אמר כי מיוחס אי אפשר לו להיות חסיד, לכן טוב שתשוב לביתך. הוא לא הקשיב להם, אך בקרב לבו היה דואג על גורלו אשר הוא נדחה מעל עדת החסידים, והמשיך דרכו לבוא להיכל קדשו של הרבי ר' אלימלך זי"ע, ובדרכו על מפתן הבית, פרץ בכבי רב ויתעלף.

ושורש הדבר, שזכות אבות הוא דבר גדול ועומדת לו לאדם בשעה שהוא רוצה לעבוד את ד', שיהיה לו סייעתא מן השמים לעשות המצוה בשלימות, וזאת אינו אלא כשלא לקח מעלת היחוס לצד אחר, אזי בודאי עומדת לו עבודת הבורא. וזה שפירש"י ולא הזכיר בן יעקב, וכיון שלא נזכר שמו על המחלוקת או בודאי שנזכר שמו לעבודת הבורא כיון שלא נפגם היחוס וזה מקשה והיכן נזכר שמו, ומפרש שנזכר שמו על הדוכן. הדברים האלה כתובים בספר נועם אלימלך בפר' קרח.

ויהי כאשר שב רוחו שאלו הרבי לשלום, ויקרב ויאמר, מה פשעי ומה חטאתי שנולדתי אצל הרבנית מלינסק, הכי שאלו אותי? אם היו שואלין אותי ברור לי כשמש, שהייתי בוחר להיות נולד אצל איוו ויצערקע, היינו האשה היושבת בשוק למכור סחורתה, כדי שאוכל להיות חסיד, והייתי מוותר על כל היחוס, ולמה זה איגרע לבלתי הקרב בדרך הקודש הזה דרך החסידות? והרבי ר' אלימלך התפלא על דבריו וישאלהו, מאיפה אתה לוקח את זה? ויאמר כי

זמני השבת

זמני יציאת השבת
ירושלים: 8:31 ת"א: 8:34 ר"ת: 9:03

קורח

זמני כניסת השבת
ירושלים: 7:13 ת"א: 7:28

אתם היהודים אנשים נפלאים אמר ראש המשטרה לרב

הרה"ק רבי צבי הירש הורביץ שנקרא בחיבה ר' הערשלה טשארטקובער זיע"א. (אביהם של הרה"ק רבי שמעלקא מניקלשבורג זיע"א והרה"ק רבי פינחס בעל ההפלאה זיע"א) כיהן לפני למעלה ממאתיים וחמישים שנה בעיר טשארטקוב שבגליציה, הוא היה ידוע כאיש קדוש, ורבים השכימו לפתחו לבקש עזרה וסעד רוחניים כגשמיים, זה בא לבקש עצה וזה בא לבקש ברכה. הרב ניסה לעזור לכולם, ובמיוחד לאלמנות ויתומים עניים, בשבילם יסד קופה מיוחדת, מלבד זאת הופקדו בידו לשמירה כספי יתומים ואלמנות שנמסרו לידיו כפיקדונות.

מובן שרב הנושא באחריות כזו, וקוק שיהיה לו שמש שיעזור על ידו, תפקידו של שמש כזה הוא ללכת בשליחויות הרב, ללוות אותו בדרכו, להגיש לו ספר הנחוץ לו בעת לימודו, להשגיח על המבקרים וכדומה, לא היתה זו משרה הנושאת בצדה שכר גבוה. אולם משה אנשל היה צעיר וצרכיו היו מועטים, הוא התאוה לשמש אישיות נאצלת כמו רבי הערשלה טשארטקובער, וכשהוצעה לו משרה זו קיבל אותה בהתלהבות, ונהיה שמשו של הרב. במשך הזמן היה כבן משפחה אצל הרב ונהנה מאימונו האישי המוחלט. הגיע הזמן בו חייב היה משה אנשל לחשוב על נישואין והקמת משפחה בישראל, הוא השתדך עם משפחה מהעיר שיאטן הקרובה והלך לגור שם, חותנו סייע בידו לפתיחת חנות קטנה במקום מגוריו החדש.

שבועות אחדים אחרי שמשה אנשל עזב את הרב, גילה הרב גניבה בביתו, דבר שדיכא אותו עד מעמקי נשמתו. במגירת שולחן עבודתו, שמר הרב ארנק ובו חמש מאות כתרי זהב, סכום הגון זה היה שייך לאלמנות, יתומים וקשי יום אחרים שנתנו אימונם ברב, והפקידו בידיו את כספם. הגניבה נתגלתה בליל בדיקת חמץ, כשהרב הפך את כל הבית בתורו אחרי פירורי חמץ כלשהם, בפתחו את המגירה, נדהם הרב לראות כי הארנק אינו במקומו, היתה זו חידה שרבי הערשלה לא ציפה אפילו לפתרה, הוא חשב על האומללים שהפקידו בידו את כספם, ולבו התמלא צער עליהם, אולם יותר מכל ציערה אותו המחשבה כי מישוהו מאנשי ביתו גנב את הכסף.

האדם היחידי שידע או עשוי היה לדעת כי הרבי מחזיק בבית סכום כסף גדול, היה משה אנשל, הרבי נתן בו אמנם אימון מלא, ולא היה מעלה בדעתו דבר כזה בקשר עם שמשו הנאמן, אולם אפשרות אחרת אינה קיימת, אין ספק חשב הרב כי משה אנשל רצה רק ללוות את הכסף, שהיה נחוץ לו כשהתחתן, והוא וודאי רוצה להחזיר אותו ברגע שתהיה לו אפשרות לכך בהגיעו למסקנה זו, החליט הרב לא לגלות לאיש את דבר הגניבה, ראשית לא רצה לעורר בהלה, ושנית לא רצה לתת מקום לניחושים מי הוא הגנב, הוא ידבר עם משה אנשל, יברר את המצב ואיש לא יידע על כך.

נאמן להחלטתו הזמין הרב בחול המועד כרכרה ונסע לשיאטן כדי לבקר אצל שמשו לשעבר. נסיעתו לא עוררה כל סקרנות בטשארטקוב, אולם משה אנשל התפלא עד מאד בראותו את רבו בחנותו הצנועה. כשנשארו בינם לבין עצמם סיפר הרבי למשה אנשל

על מטרת בואו, הוא סיפר לו על הארנק, שנעלם אולם הבטיחו חגיגת כי אין הוא חושב אותו לגנב ח"ו, אלא מתאר לעצמו כי הוא רצה את הכסף לזמן מה, אמנם גם זה נוגד את הדין, אולם לפעמים קשה לו לאדם לעמוד בנסיון, ואם הוא חוזר בתשובה ומיטיב את דרכו, הקב"ה סולח לו על כך. רבי הרשלה הבטיח לו כמו כן, כי הוא באופן אישי יסלח לו גם כן, וכי איש לא ידע על כל הפרשה, אילו היה זה הכסף הפרטי שלי הוסיף הרבי, לא הייתי עושה מאומה, אולם היות והכסף שייך לאלמנות ויתומים, שכל קיומם תלוי בסכום זה, לא נותרה לי ברירה אלא לבוא אליך.

בעוד הרב מדבר אליו, החויר משה אנשל ונבהל עד שדמעות גדולות זלגו מעיניו. הרב חשב כי משה אנשל מתחרט על מעשיו, ואינו מנסה להכחיש אותם כלל, ואכן הלה לא אמר מלה להגנתו, הוא רק פתח את ארנקו והוריק אותו לעיני הרב, הוא מנה את הכסף ונתנו לרב, בבקשו את סליחתו לחכות קצת עד שילך ויביא את הסכום החסר. הוא חזר כעבור זמן קצר ואמר לרבי, כי לצער הרב לא הצליח להשיג יותר מאשר מחצית הסכום, אולם הוא מבטיח לשלוח כסף מדי פעם ולסלק את החשבון ער תומו. הרב היה שבע רצון מהשתלשלות העניינים, תמיד האמין שמשה אנשל הנו נשמה טובה וישרה, אולם עתה הוא יהיה משוכנע בכך עוד יותר, מאושר היה כשחשב על היתומים והאלמנות שלא יסבלו עתה מכל נזק, והיה בטוח שמשה אנשל יקיים את הבטחתו. נאמן להבטחתו של משה אנשל מדי פעם סכומים קטנים על החשבון, עד שסילק את כל חמש מאות הכתרים. רבי הרשלה יכול היה עתה להסיר מלבו כל זכר מהתקרית הבלתי נעימה, אם הוא נזכר לפעמים בפרשה הרי זה רק כדי לשבח את יושרו וטוב לבו של יהודי פשוט כמשה אנשל, שבהתלהבות ממש אץ לתקן משגה שעשה בשעה של נסיון שלא היה יכול לעמוד בו.

יום אחד כשהרב היה רכון על ספר ומעמיק בלימודו, הגיע לביתו שליח מיוחד ממפקד המשטרה שבעיר, השליח מסר לו כי ראש המשטרה מבקש סליחתו על ההפרעה, אולם עליו לראות את הרבי באופן דחוף מאד, והוא אף שלח כרכרה להביא אותו למשרדו. לרב לא היה אף מושג קלוש באיזה ענין רוצה מפקד המשטרה לראותו, אולם הוא שם מבטחו בשם יתברך ומיהר למפקדת המשטרה. ראש המשטרה קיבל את רבי הערשלה בסבר פנים יפות, ושאלו אם לא נעלם מביתו משהו בזמן האחרון. הרב השיב כי אם הכוונה לסכום כסף שכאילו נעלם מהבית, הרי הוא נמצא זה זמן.

מפקד המשטרה התפלא מאד לשמע דברים אלה, וביקש מהרב לספר לו בדיוק את מהלך הדברים, אם תבטיח לי לא לעשות כלום לאדם נקי כפיים שתיקן את המשגה שעשה, אספר לך את כל הסיפור, אמר רבי הערשלה למפקד. ואחר שהלה הבטיח לו את הדבר, סיפר לו הרב את הסיפור המלא של הכסף שנעלם והחזור. אתם היהודים אנשים נפלאים אמר ראש המשטרה לרב המשתאה, מעולם לא שמעתי עוד כדבר הזה, ובאומרו זאת, הוא פתח מגירה הוציא מתוכה ארנק ושאל את הרבי המכיר כבי את הארנק הזה? עתה הגיע תורו של הרבי להתפלא, כי הארנק שהראה לו ראש המשטרה היה אותו הארנק שנעלם מביתו ובתוכו חמש מאות הכתרים. בראותו את השתוממותו של הרב, צלצל ראש המשטרה בפעמון וציווה, הכניסו אותו.

למה צריך לנסוע לצדיק

יש פעמים שעולה על מחשבותנו, למה יש ליהודי לנסוע אל הצדיק, לשמוע מפיו דברי מוסר ולהידבק בו? הרי יש כמה וכמה ספרי מוסר וחסידות ועוד ספרים קדושים, המעוררים את לבו של האדם לתשובה ולמעשים טובים, אלמד בהם כראוי ואדבק בהם וירווח לי, ברם לא זו הדרך.

אפשר להמשיל את הדבר לכפרי אחד, שהיה נצרך מאוד לבוא אל המלך, ולבקש ממנו דבר נחוץ בשבילו, אולם כידוע אין המלך סובל ריבוי דברים, כי אין זמנו פנוי לשמוע הרבה דיבורים ועניינים ארוכים, והוא אוהב את הקיצור, וקיצור דברים מועט שיחזיק את המרובה. ומנין לו לכפרי פשוט זה את מעלת קיצור הדברים? מה עשה הכפרי, הלך אצל אחד מהשרים הקרובים למלך, אשר הבין בדרך דיבורו של הכפרי הפשוט, וגם ידע כיצד יש לדבר עם המלך, והציע הכפרי לפניו את מבוקשו בלשונו הוא, והשר הביא את הדברים לפני המלך כראוי וכנכון, והכפרי קיבל את מבוקשו מאת המלך.

כן הדבר בענייננו, מי זה לא ירצה להידבק במלכו של עולם, שכולנו וקוקים לעזרתו בכל רגע. אולם לאו כל אדם יכול לגשת אל המלך פנימה, כי צריכים לדעת מה לדבר, וכיצד. ולא כל אדם ראוי לכגון דא. על כן שולח לנו הקב"ה את צדיקי הדור, כדי שנידבק בהם ונביא לפניהם את אשר על לבבנו, ואת משאלותינו בפני הצדיקים, היינו שרי המלך, ויכולים אנו לדבר בשפתנו הפשוטה, והם מבינים אותנו, ויודעים גם כיצד לבוא לפני הקב"ה מלכו של עולם, ולהביא מאתו ית' את התשועה למבקש.

(בשם הבעש"ט הקדוש זיע"א)

כעבור רגע הוכנס לחדר כפרי מדובלל עם אשתו, שניהם עם אוזקים על ידיהם. האם כב' מכיר מי מהם? שאל ראש המשטרה את הרבי, חוששני שלא אוכל להכירם, השיב הרב בעודנו תמה על השתלשלות העניינים. אכן כנראה שכב' כל כך שקוע בספריו שלא שם לב לאישה הבאה לנקות את הבית, מילא, הם הודו באשמתם, אמר ראש המשטרה, ולאחר שציווה להוציא את השניים, סיפר לרב, אשה זו עבדה בנקיון בית הרבי לפני פסח, פעם אחת הודמן לה להיות לבדה בחדר, והיא ניצלה את שעת הכושר בזה שגנבה את הארנק עם הכסף, היא נתנה את הארנק לבעלה, ההוא חשש להשתמש בכסף תיכף ומיד, והטמין אותו בגורן. אולם הוא היה שתיין, ושתיין הלא נשאר שתיין, הכפרי לא יכול היה להתגבר על יצרו שהסיתו להשתמש בכסף ולקנות בו טיפה מרה, הוא הלך איפוא לאוצר, לקח כתר אחד והלך לבית מרוח, וכשהמוג שאלו מאין לו כתר זהב, ענה לו הכפרי השיכור כי הוא מצא אותו. על מעשהו זה חזר הכפרי ביום השני וגם ביום השלישי, תשובותיו הסתומות על מציאת הכסף מדי יום עוררו את חשדו של בעל בית המרוח, שהתקשר עם המשטרה. הכפרי נעצר וכעבור זמן קצר הודה בגניבה, הארנק עם הכסף הוחזר מלבד אותם שלושה כתרים שהכפרי הספיק לשתות את תמורתם, יקח נא כב' את הארנק הן הוא שייך לו, אמר ראש המשטרה לרב, בעודו חוכך בדעתו כיצד זה יתכן כי היהודי משה אנשל לא רק שלא ניסה לטהר את עצמו מאשמת שווא, אלא אפילו שילם מכספו בעד גניבה שמישהו אחר ביצע אותה.

לבו של רבי הערשלה היה מלא עתה עד שכמעט ועלה על גדותיו, הוא לא איבד רגע ונסע אל משה אנשל ר' משה אנשל סלח נא לי, התחנן לו הרבי, לאחר שהשיב לו שלום בדמעות בעיניו, מדוע לא אמרת לי שלא לקחת את הכסף? דרש עתה הרבי לדעת, משה אנשל סיפר לרבי כי סבלם של האלמנות והיתומים, וצער הגדול של הרב עצמו נגעו לליבו, אילו היה מכחיש את הגניבה והיה מציע את עזרתו, ברור שהרב לא היה מסכים לקרבן זה, כי לומר את האמת הוא נאלץ למשכן את כל אשר לו כדי להשיג את הכסף, הוא עשה זאת כי ידע שהרב לא יוכל להשיג את הכסף ממקור אחר. הרב חיבק את משה אנשל ובירכו בעשירות מופלגת, כדי שתמיד יהיה באפשרותו לעזור ליהודים נצרכים, הנה הכסף שהוצאת מכיסך בנדיבות כה רבה, אמר לו הרב, חזור לפרנקפורט עירך, שם תוכל להצליח במסחר יותר מאשר כאן, יהי ה' עמך ועם בניך עד סוף כל הדורות, בירכו הרב. ואכן התקיימה ברכתו של רבי הערשלה, משה אנשל רוטשילד הפך לפרנקפורט לאיש כספים מצליח, בנו מאיר אנשל עלה אף על אביו ונהיה הבנקאי החשוב ביותר בכל אירופה, חמשת בניו ישבו בבירות אירופיות שונות ועושרם כמו השפעם עלו מדור לדור.

צ'ין אדם לחברו

והבאת שלום... בין איש לאשתו

מסופר על ה"חפץ חיים" הקדוש זיע"א, שפעם נודע לו, שיהודי עגלון אחד המתגורר בעירו ראדין, נמצא ביחסי מריבה עם אשתו. הח"ח לא התעצל, ובליל שבת מיד לאחר התפילה, הופיע בביתו של אותו עגלון, והשלים ביניהם.

השתתפות אמיתית בצער הזולת

הרה"ק רבי עזרא עטייה זיע"א ראש ישיבת פורת יוסף, בנוסף לגדלותו העצומה בתורה ובקדושה ובעבודת ה', היתה חדורה אצלו אהבת ישראל אמיתית. אחת מבנותיו סיפרה, שפעם אחת באמצע הלילה אבא לא יכול היה להירדם, הסתובב במיטתו מצד אל צד ולא נרדם, ניכר היה כי הדאגה כרסמה בלבו, אמנם הוא לא רצה להטריח את אמא הרבנית, אך הרגיש שבלי זה לא תבוא תנומה לעפעפיו. "היכנסי לשכנה וראי איך מרגיש הילד שלה, שהיה לו היום חום כל כך גבוה" ביקש מאשתו. הדאגה שלו לזולתו היתה בלתי רגילה, ההשתתפות בצרתם כאילו היא צרתו אפיינה אדם בלתי שגרתי, הוא גם ידע שאשתו הרבנית מתמצאת ברפואה עממית, ואם נחוץ הדבר כשתיכנס לשכנה, תשיא לה בוודאי עצה מועילה. הרבנית אכן יצאה לבית השכנה, ורק אחרי שובה מן השכנה לאחר ששמע כי לילד הוטב ברוך השם יכול היה ר' עזרא להירדם.

וכי לא ילדי ישראל המה?

סיפר רבי משה בלוי, נאמן ביתו של רבה של ירושלים עיה"ק ת"ו הרה"ק רבי יוסף חיים זוננפלד זיע"א: יצאתי פעם בלוויית רבינו מבית החולים שערי צדק בט"ו בשבט, ראיתי מרחוק תהלכות תלמידי בית הספר הולכת ומתקרבת אלינו, בנים ובנות, נערים ונערות, עם דגל הציונים בראש כל קבוצה, ושירים עבריים בפיהם. הם צעדו בשורות של ארבעה כשהם ממלאים את רוחב הרחוב, והקהל נדחק בין המדרכות. חשבתי שמחזה זה יצער את רבינו הקדוש, וע"כ אמרתי לו, תהלכות ילדי בתי הספר באה, אולי רוצה הרב לחזור אל בנין בית החולים? לא, היתה תשובתו, וכי לא ילדי ישראל המה?

רבינו נשען על כתפי, וגם אנו ככל הקהל נדחקנו לצידו הרחוב, התהלכה עוברת, קבוצות קבוצות כל בית ספר לעצמו, וקול השירה פולח את האוויר. אני מסתכל ברכיני, ורואה אותו ממלמל בשפתיו הקדושים, אני מטה את אזני ושומע אותו אומר וחוור ואומר, יוסף ה' עליכם, עליכם ועל בניכם, ברוכים אתם לה, יוסף ה' עליכם, עליכם, תוך שהוא מזיל דמעה ומתפלל, שיזכו כל אלה גם לפסוק הקודם, יברך יראי ה' הקטנים עם הגדולים, עד שכל התהלכה עברה על פניו.

תלולא דצדקיא

שבת קודש כ"ו סיון

הרה"ק רבי יחיאל מיכל מקורימא ב"ר צבי מנחם מאניפאלע (תרט"ז)

יום ראשון כ"ז סיון

רבי חנינא בן תרדיון (ג"א - תת"ל)

הרה"ק רבי מאיר מאייזנשטאט ב"ר יצחק (פנים מאירות - תק"ד)

יום שני כ"ח סיון

הרה"ק רבי משולם פייש הלוי מטהאש ב"ר מרדכי (תרל"ה)

יום שלישי כ"ט סיון

הרה"ק רבי שמואל שמריה מאוסטרובצה (תלמיד ה"חזוה"י) ב"ר יעקב (תר"ז)

יום רביעי ל' סיון

הגה"ק רבי שלמה קלוגער ב"ר יהודה אהרן (תרכ"ט)

הרה"ק רבי מאיר מקרעטשניף ב"ר מרדכי מנדבורנא (תרס"ח)

יום חמישי א' תמוז

הרה"ק רבי קלונימוס קלמן ב"ר אהרן (מאור ושמש - תקפ"ז)

(הרה"ק רבי שלמה מבאבוב ב"ר מאיר נתן תרס"ה)

יום שישי ב' תמוז

יוסף הצדיק משבטי קה בן יעקב (ב"א ש"ט)

הרה"ק רבי נחמן מהורדאנקא ב"ר יצחק (תלמיד הבעש"ט - תקכ"ה)

הרה"ק רבי אברהם מטריסק ב"ר מרדכי מטשערנובל (תרמ"ט)

עצונה הלכות

מאת הרה"ג נמליאל הכהן רבטובין שליט"א
מח"ס "גם אני אודך" לפרסם יוסף הת"ם על המעשים.
תלמוד תורה (ג')

א) עכשיו שתורה שבעל פה כתובה לפנינו אין צריך לחזור מאה פעמים ואחת בשעת לימודו ממש, רק שיוהר מאוד לחזור על הראשונות תמיד לפרקים קרובים, בענין שתהיינה כל ההלכות שלמד עד עתה, חקוקות היטב בזכרונו כל הימים שבנתיים, וברורות לו בלי גמגום כבשעת לימודו ממש. (שם)

ב) כל אדם צריך ליוהר להוציא בשפתיו ולהשמיע לאזניו כל מה שלומד, בין במקרא, משנה ותלמוד, אלא אם כן בשעת עיון להבין דבר מתוך דבר, וכל מה שלומד בהרהור לבד, ואפשר לו להוציא בשפתיו, ואינו מוציא, אינו יוצא בלימוד זה ידי חובת מצות ולמדתם אותם (דברים ה', א'), וכמו שנאמר (יהושע א', ח') לא ימוש ספר התורה הזה מפיק והגית בו וגו', וכמו בכל המצוות התלויות בדיבור שאינו יוצא בהן ידי חובתו בהרהור, אלא אם כן שומע מפי המדבר, שהשומע כעונה בפיו. (שלחן ערוך הרב, הלכות תלמוד תורה, פרק ב' סעיף י"ב)

לע"נ

הרה"ק רבי מאיר מקרעטשניף זיע"א
ב"ר מרדכי מנדבורנא זיע"א
נלכ"ע ל' סיון תנצב"ה

קרית קרעטשניף רחובות

טל': 052-7144471 מייל: sipureitzadikim@gmail.com

מברכים חודש תמוז

המולד יום ד' בשעה 6:48 3 חלקים

ר"ח ביום רביעי וחמישי